

دوره دهم تفتيشيه

جلسه ٤٢

صورت مشروح

مذاكرات مجلس

بالضمان متن قوالين

يكشنبه ٢٦ بهمن ١٣١٤

شماره مسلسل - ٧٢٣

قیمت اشتراك } سالیانه : داخله : ٧٥ ريال
خارجه : ١٠٠ ريال
تک شماره : دو ريال

مطبعة مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس یکشنبه ۲۶ بهمن ۱۳۱۴ *

فهرست مطالب

۱ (تصویب صورت مجلس	۵ (بقیه شور و تصویب لایحه تفریح بودجه ۱۳۱۳ مجلس
۲ (معرفی معاون و تقدیم دو فقره لایحه از طرف وزیر پست و تلگراف	۶ (شور دوم لایحه ترتیب تقاعد آرتش
۳ (شور لایحه قانون تفریح بودجه ۱۳۱۳ مجلس شورای ملی	۷ (تقدیم دو فقره لایحه از طرف وزیر عدلیه
۴ (تقدیم لایحه ترفیعات آرتش از طرف آقای رئیس الوزراء	۸ (بقیه شور دوم و تصویب لایحه ترتیب تقاعد آرتش
	۹ (موقوم و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس يك ساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس یکشنبه ۱۹ بهمن را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند ***

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟ آقای نقابت
نقابت - بنده را جزو غائبین بی اجازه قلمداد کرده
بودند و حال آنکه اجازه خواسته بودم

[۲ - معرفی معاون و تقدیم دو فقره لایحه
از طرف آقای وزیر پست و تلگراف]
وزیر پست و تلگراف - آقای محمد حکیمی معاون
وزارت پست و تلگراف را بساحت مجلس مقدس شورای
ملی معرفی میکنم (عده نمایندگان - صحیح است - مبارک
است) و دو لایحه هم هست که از طرف وزارت مالیه
تقدیم میشود .

مؤید احمدی (منشی) با اجازه است همینطور هم
قرائت شد .

رئیس - در صورت مجلس دیگر نظری نیست (خیر)
صورت مجلس تصویب شد

رئیس - بکمیسون ارجاع میشود

*** عین مذاکرات مشروح چهل و دومین جلسه از دوره دهم تقنینیه (مطلق تلوز ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

دایره نند نویسی و تحریر صورت مجلس

*** اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین با اجازه - آقایان : مؤید قوامی - احتشام زاده - عباس مسعودی - منصف - دکتر احتشام - ملک مدنی - مخبر فزهنده
مرآت اسفندیاری - ایزدی - مهدوی - نقابت - هدایت
غائبین بی اجازه - آقایان : فروزینی - علی وکیللی - مرانی - میرزائی
دیر آمدگای بی اجازه - آقایان : نیک پور - دکتر جوان

[۳ - شورای لایحه قانون تفریح بودجه ۱۳۱۳]

[مجلس شورای ملی]

رئیس - لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۱۳ مجلس شورای ملی و خبر کمیسیون محاسبات مجلس مطرح است.

خبر کمیسیون

کمیسیون محاسبات در تاریخ ۸ بهمن ۱۳۱۴ تشکیل و لایحه نمره ۱۱۷۲ اداره مباشرت را راجع بتفریح بودجه سال ۱۳۱۳ مجلس شورای ملی تحت شور و مذاقه قرار داده و پس از رسیدگی بدفاتر مربوطه و اقلام جزء و مدارک و اسناد خرج مثبت و توضیحات لازمه که از طرف اداره محاسبات داده شده این لایحه پیشنهادی اداره مباشرت را تصدیق نموده و اینک خبر آن برای تصویب مجلس تقدیم میشود.

رئیس - مذاکره در کلیات است آقای دبیر

دبیر - بنده خیلی خوشوقتم که لایحه تفریح بودجه از طرف اداره مباشرت همساله مرتباً و منظمآ تقدیم مجلس شورای ملی می شود و در مجلس تصویب میشود البته نسبت بمخارج شخصی هم این قاعده معمول است اگر شخص ناظر خرجی داشته باشد و يك اعتبارات و پولهای تحویل او بدهد باید بعد از يك سال یا یکماه يك تفریح بودجه آن ناظر برایش بفرستد که این اعتبار که بمن دادی تا چه مبلغ صرف شد و چه مبلغ باقی ماند و خیلی آرزو مندم که حقیقه بودجه های وزارتخانه ها هم بهمین ترتیب بمجلس بیاید متأسفانه چند سال است که نمیتوانیم در صورتیکه خیلی لازم است فقط تصویب اعتبارات فایده ندارد و باید تفریح بودجه وزارتخانه ها هم ساله به مجلس بیاید این است که حقیقه از اداره مباشرت مخصوصاً از آقای ارباب تشکر میکنم که لایحه تفریح بودجه راهم ساله مرتب و منظم بمجلس تقدیم میکنند بنده يك تذکری هم داشتم نظر باینکه موقع تقدیم بودجه مجلس است سال گذشته هم عرض کردم که بودجه مجلس میبایست نمونه وزارتخانه های دیگر باشد تا بحال آنچه نظرم میآید بودجه را بکطوری ترتیب میدهند که رتب در آنجا معین نمیشود مثلاً در ارقام مینویسند منشی دو نفر حقوقشان این قدر ضابط دو نفر حقوقشان اینقدر و معلوم نیست که رتبه

این منشی ها وضابط چنداست و حقوقشان چنداست این است که بنده معتقدم میبایستی معلوم باشد که اولاً در مجلس رتبه هشت چند نفر است رتبه هفت چند نفر است و همینطور رتبه يك و دو و سه و چهار این هم يك تذکری بود که عرض کردم چون حالا موقع تنظیم بودجه است برای سال بعد این را اداره مباشرت در نظر بگیرند که در واقع بودجه مجلس يك سر مشقی باشد برای سایر وزارتخانه ها و یکی دیگر اشکالی که بنده داشتم این بود که مینویسند در اینجا که : برای رفع نواقص و تکمیل اثاثیه و ساختمان مطبعه مجلس بمصرف رسیده و خواهد رسید ۷۳۴۶۳۲ ریال و بعقیده بنده در موقع تفریح بودجه نباید اینطور ذکر کرد و باید نوشته شود که اعتباری که بوده است این قدر بمصرف رسیده و این قدرش باقی است که منتقل بسال بعد میشود یا صرفه جوئی میشود یا عنوان دیگری پیدا میکند و اینکه مینویسد به مصرف رسیده و خواهد رسید چندان مناسب نیست و می خواستم این را آقای ارباب يك توضیحی بدهند که این عبارت که بمصرف رسیده یا خواهد رسید این تفریح بودجه نیست

رئیس - آقای ارباب

ارباب کمیخسرو - اولاً از ابراز احساساتی که فرمودند متشکرم اما آنچه که فرمودند مربوط بخود مجلس است بالاخره مباشرین هم منتخب از خود مجلس هستند اگر انجام وظیفه میکنند آنها هم انجام وظیفه نسبت بدستور و اوامری است که از طرف خود مجلس صادر میشود و در قسمت بودجه هم که فرمودند در همان موقع هم که تذکر دادند بنده عرض کردم در موقع تنظیم بودجه ۱۳۱۵ رتب معین خواهد شد و حالا هم عرض میکنم منظور خواهد شد و موقعی هم که بودجه تقدیم مجلس میشود روی رتب خواهد بود و قسمت اخیری هم که فرمودند البته در نظر دارند در ۱۳۰۹ در موقعی که قانون بودجه مجلس تصویب میشد در آنجا يك اعتبار پنجساله داده شد بمباشرت مجلس که روی آن اعتبار تا پنجسال حاصل عوائد خودش را ذخیره کنند و بمصرف تکمیل مطبعه برساند در اینصورت

وقتی مباشرت مجلس (خواهد رسید) را نباید استعمال کنند که پنجسالش منقضی شده باشد و مجبور است که حاصل عایدات هر ساله را هر قدر بمصرف رسیده است جزو مصرف رسیده محسوب کنند و هر قدر مصرف نرسیده ذخیره داشته باشد برای انجام این مدت و انجام این مدت هم آخر ۱۳۱۴ است و البته در موقعی که از طرف مباشرت مجلس لایحه تفریح بودجه ۱۳۱۴ تقدیم میشود آنوقتی است که بطور قطع تمام مصرف چهارساله را معین خواهد کرد و حالا راه دیگری غیر از این ندارد

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض میکنم بنده میخواستم يك نوبت دیگر از زحمات و خدمات اداره مباشرت مخصوصاً آقای ارباب و توسعه کتابخانه و مطبعه مجلس تقدیر کرده باشم زیرا این خدمت میتوان گفت يك خدمتی است که به علم و ادب شده است و حقیقه قابل تقدیر است زیرا که مطبعه مجلس حقیقه يك مؤسسه ملی است و کتابهای مهم و مطبوعات ملی و غیره را انجام میکنند و کتابخانه هم در موقع خودش در دسترس غالب فضلا گذارده شده است که غالباً استفاده میکنند و این بسیار کار بموقعی است اینجا بنده چند فقره یاد داشت داشتم و میل داشتم که برطبق آنها شخصاً آقای ارباب يك توضیحاتی بدهند چون شخصاً از ابتدا تا حال متصدی انجام این کار بوده اند اولاً میخواستم به بینم وضعیات مطبعه مجلس از حیث عوائد رو بزیادی است یا خیر و چقدر نسبت به پیش جلو رفته است دوم اینکه میخواستم به بینم که چه اندازه سرمایه تا این تاریخ بمصرف مطبعه مجلس رسیده و تا چه اندازه حقیقه از حیث قیمت ارزش دارد بعداً میخواستم به بینم از اعتبار پنجساله که خودشان قبلاً متذکر شدند چه مقدار مصرف شده و چه تهیه های اضافی برای توسعه مجلس شده است یا در نظر گرفته اند بعداً موضوع کتابخانه را چنانچه قبلاً عرض شد خواستم به بینم کتابخانه مجلس چه اندازه کتاب دارد و عده اشخاصی که مطالعه میکنند

چند نفر هستند و چه وسائل تسهیلی برای اشخاص بی بضاعت فراهم شده است و یکی دیگر هم مسئله مجله مذاکرات مجلس است خواستم به بینم چرا عوائدش رو به نقصان گذاشته است و چرا مثل پیش آن عوائد را ندارد و چرا آن بسط را ندارد و علت کمی و کاستی که درش ایجاد شده از چه راه بوده است میخواستم این را هم توضیح بفرمایند که آیا ممکن است نظری برای تامین این منظور اعمال فرمایند

رئیس - آقای ارباب

ارباب کمیخسرو - چون سئوالانی که آقای روحی

فرمودند بنده در همه اش سابقه نداشتم که جواب تمام را بتوانم قبلاً تکمیل کرده و عرض کرده باشم ولی تا حدی که ممکن است عرض میکنم راجع بمطبعه مجلس که سئوال فرمودند از حیث سرمایه سرمایه که تا بحال از ابتدای تاسیس ۱۳۰۰ بمصرف رسیده است از حیث ساختمان ها و تهیه ماشین آلات و غیره يك میلیون و نهصد و بیست و چهار هزار و ششصد و نود و چهار ریال بوده است تفریحی تنزل عوائدش در سال اول عایدی خالصش پس از وضع خرج بوده است ۲۵۱۱۶ ریال همینجور که متدرجاً وسائل بیشتر فراهم آمده است سال ۱۳۱۳ عایدات خالصش بوده است ۷۳۷۱۱۷ ریال و امیدواریم که برای امسال که ۱۳۱۴ است عایدات خالص آن را بین ۸۰۰ و ۹۰۰ هزار ریال بتوانیم حساب آنرا جزء لایحه تفریح بودجه در سال آینده تقدیم مجلس شورای ملی نمائیم (صحیح است) از حیث اعتبار پنج ساله که سئوال فرمودند البته امسال که ۱۳۱۴ است قبل از انتهای سال نمیتوان چیزی عرض کنم سال باید باخر برسد و جمع و خرج بشود و دیده شود که عایدات خالص چقدر است اما در صورتیکه حد اقل عایدی خالص را در نظر بگیریم میتوانیم تا آخر امسال را در نظر بگیریم عایدات کل ما در ۵ سال بوده است ۲۴۴۲۵۷۱ ریال که از این ۱۳۲۶۹۳۲ ریال مصارف و خرید اثاثیه شده است در آخر هدهالسنه ۱۱۱۵۹۳۹ ریال از عایدی

خالص بعد از وضع مخارج که شده است باقی خواهد ماند که برای تکمیل مطبعه مجلس خواهد بود و البته آن چه در نظر است ماشین آلانی باید تهیه شود که عمده کار های مالی دولت را تهیه کند و آنها با مذاکراتی که با وزارت مالیه شده است در نظر است ماشین آلات بقدر لازم تهیه شود و خوشبختانه وزارت مالیه عمده کار های مالیشان باین مطبعه محول است اگر وزارت مالیه بطوری که میل دارند مساعدت بکنند ما يك تهیه های کاملی خواهیم دید که در نظر است و البته آن سرمایه که داریم بمصرف خواهیم رساند و چنانچه وزارت مالیه وعده داده است خواهند کرد که از عواید سنوات بعدمستهلك شود و این فرع اقداماتی است که بعد باید بشود و در موقع خودش عرض خواهد شد راجع به کتابخانه که سؤال فرمودند کتابخانه فعلاً در حدود پانزده هزار جلد کتاب موجود دارد البته این کتب غیر کتبی است که دستور داده شده است و باید از خارجه برسد. برای مطالعه کنندگان تا بحال در حدود ۱۷۵۰ جواز داده شده است که هر موقع میتوانند برای مطالعه حاضر باشند ولی در آن قسمت که آقای روحی فرمودند تسهیل و مساعدت باشخاص بی بضاعت بشود درست منظور و مقصودشان را ملتفت نشدم در هر صورت وسائل تسهیل برای عموم یکسان است جواز داده میشود و اشخاص هر وقت بخواهند استفاده کنند مانعی ندارد. قسمت دیگر راجع به مجله مذاکرات مجلس سؤال فرمودند همان قسمی که فرمودند عوائد تنزل کرده است جلو گیری از آن تنزل هم از اختیار مباشرت مجلس خارج است برای اینکه جراید مذاکرات مجلس را آنآ طبع میکنند و بمعرض مطالعه قرائت کنندگان میکنند از این جهت چون تا حدی تأمین میشود منظور آن کسانی که طالب هستند کمتر مطالب میشوند که از مجله مذاکرات مجلس استفاده بکنند. و اما این که چه نظری اقتضای شده است برای این هنوز نظری اتخاذ نشده است البته مذاکره میشود در جلسه

مباشرین و اگر نظری باشد در ضمن تقدیم بودجه سال ۱۳۱۵ بمعرض مجلس خواهد رسید و گمان میکنم که فراموش نکرده باشم مطالبی که سؤال فرمودند جواب داده ام و چیز دیگری باقی نمانده باشد (صحیح است)

رئیس - آقای دکتر زاده - بنده در این موقع که لایحه تفریح بودجه مجلس مطرح است خواستم سئوالی از آقایان مباشرین بکنم آقایان البته در نظر دارند که در چند سال قبل آقای کمال الملک نقاش معروف که بعقیده من یکی از افتخارات این مملکت شناخته میشوند (صحیح است) يك عده تابلوهای نفیس که نتیجه مساعی هفتاد ساله ایشان بود بمنوان هدیه تقدیم مجلس شورای ملی کردند از طرف اداره مباشرت وعده داده شد که يك سالون يك محل مخصوص برای این تابلوها تهیه شود برای این که سایرین هم تاسی بجویند به آقای کمال الملک و این تابلوها در آنجا گذاشته شود و در نتیجه هم مجلس دارای يك موزه بشود و هم این آثار نفیس که در آئینه افتخارات مملکت و دارای قدر و قیمت زیادی است محفوظ بماند. آنچه بنده استنباط میکنم اقدامی در این موضوع نشده است خواستم از اداره مباشرت سئوال کنم علت اینکه این موضوع مهم را مورد توجه قرار نداده اند چه بوده است

رئیس - آقای ارباب - ارباب کیخسرو - نشدن دلیل این نیست که در نظر نباشد البته ما قدری که میل داریم باید اعتبار داشته باشیم و قدری که اعتبار داده میشود مباشرین در همان حدود میتوانند کار کنند تابلوهای آقای کمال الملک را بطوری که ملاحظه فرمودند فعلاً در کتابخانه مجلس بمعرض ملاحظه اشخاصی که خواستار باشند گذارده شده برای ساختمان محل هم باید اعتبار داشته باشیم و در نظر است همین که اعتبارش میسر شد آن منظور تأمین شود و امیدوارم نظر ایشان بطوری که منظور دارند برای آئینه در موقع خودش عملی شود.

رئیس - آقای زوار -

زوار - بنده مطابق اصول پارلمانی میخواستم برای این که يك موافق و يك مخالف صحبت کند اجازه خواستم و تصور میکردم که آقایان بمنوان مخالفت این جا صحبت خواهند فرمود و بنده هم اجازه خواستم برای موافقت ولی خوشبختانه وظیفه شناسی آقای ارباب کیخسرو طوری مسئله واضحی بود که فرمایشات آقایان فقط روی يك تذکراتی بود نه بمنوان مخالفت در لایحه تفریح بودجه مجلس این را حقیقه از نظر قدر شناسی عرض میکنم یکی از مزایای آقای ارباب کیخسرو بوده است که در این مدت تصدی خودشان در مباشرت مجلس شورای ملی طوری امور مربوط بخودشان را مرتب و منظم نگاه داشته اند که حتی یکی از آقایان نمایندگان اگر بخواهند از اول دوره مجلس شورای ملی کوچکترین توضیحی از ایشان بخواهد از نقطه نظر نظم داخلی محاسبات مجلس حاضرند جواب بدهند و حقیقه بنده نظیر این تنظیم و این ترتیبی که فعلاً در مجلس شورای ملی هست خیلی کم دیده ام و اینکه آقای دینا فرمودند که وزارت خانهها خوب است لایحه تفریح بودجه شان را تقدیم مجلس شورای ملی نمایند بنده عرض میکنم که البته تمام وزارتخانه ها همینطور ترتیبشان مرتب و درست است ولی ما میخواهیم بگوئیم که حقیقه ما میتوانیم افتخار کنیم که اداره محاسبات مجلس شورای ملی طوری منظم و مرتب است که هیچ احتیاجی بملاحظه هیچیک از محاسبات وزارتخانهها نیست بنا بر این خدماتی که آقای ارباب کیخسرو کرده اند در مدتی که بنده افتخار نمایندگی دارم بنوبه خودم و رفقای دیگر هم به بنده اجازه خواهند داد که صمیمانه و خالصانه تحیات خودمان را به آقای ارباب کیخسرو عرض کنم و افتخار کنیم که حقیقه يك نفر نماینده داریم ما که متصدی امور مجلس شورای ملی است مثل يك برلیان بی لك و به دایا نشان بدهیم که این است يك نفر وظیفه شناس که آن وظیفه را که باو محول شده است کاملاً انجام میدهد و این را از نقطه نظر وظیفه و از نقطه نظر کمال الاخلاص ارائه دهیم

رئیس - آقای ارباب -

ارباب کیخسرو - بنده خیلی متشکرم ولی هیچ انتظار نداشتم که آقای زوار تمام این جریانات را نسبت به بنده بدهند بطوریکه عرض کردم بنده مثل سایر همکاران محترم بوده که در هر کار مسئولیت مشترك داشته ایم و داریم و کار کرده ایم با کمک همدیگر و موافقت نظر همدیگر بوده است و صرف نظر از این بیشتر این رضایتهای متوجه است بکارکنان اداره اگر واقعاً رضایتی باشد متوجه است بکارکنان اداره که آنها وظیفه خودشان را انجام داده اند کار فوق العاده نشده است انجام وظیفه بوده است از این جهت بنده خواستم عرض کنم که کاری مربوط و منحصر به بنده نبوده است و همه مشتركاً کار کرده ایم و از اینکه قدر دانی کردند تشکر میکنم ولی باز عرض میکنم که اگر خدمتی شده و وظیفه انجام داده شده است بنده آن را متوجه میکنم بکسانی که واقعاً زحمت عملی کارهای اداری را میکنند.

[۴ - تقدیم لایحه ترفیحات آرتش از طرف آقای رئیس الوزراء]

رئیس - آقای رئیس الوزراء فرمایشی داشتند؟

رئیس الوزراء (آقای جم) - نظر باینکه لازم بود ترفیحات افسران آرتش شاهنشاهی تابع يك قوانینی باشد و آن چیزی که تا بحال معمول بوده است نواقصی داشت و باید تکمیل شود. این است لایحه تنظیم شده است برای ترفیحات افسران آرتش که تقدیم مجلس شورای ملی میشود و خواهش میکنم (تقاضای فوریت نمیکند) ولی استدعا میکنم از کمیسیون زود تر بگذرد که قبل از آخر سال باید روی این قانون عمل شود.

رئیس - بکمیسیون رجوع میشود.

[۵ - بقیه شور لایحه تفریح بودجه]

رئیس - آقایانی که با کلمات مذاکرات موافقت فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد رأی گرفته میشود و در شور و موافقت قیام فرمایند (جمعی برخاستند) تصویب شد ماده اول ماده اول - مخارج مجلس شورای ملی از باب دوازده

ماهه سال ۱۳۱۳ موافق قسمت ۱ و ۲ ضمیمه بر طبق بودجه مصوبه مبلغ شش میلیون و ششصد و نود و یک هزار و یکصد و سی و نه ریال و سی پنج دینار تصویب میشود رئیس - موافقین با ماده اول قیام فرمایند (اکثر بر خاستند) تصویب شد. ماده دوم:

ماده دوم - عوائد مطبوعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مذاکرات مجلس از بسابت سال ۱۳۱۳ موافق قسمت ۳ ضمیمه بمبلغ دویست و هشتاد و دو هزار و دویست و هشت ریال و ده دینار بر طبق قانون بودجه سال ۱۳۱۳ مجلس مصوب ۲۷ اسفند ۱۳۱۲ بطریق ذیل تصویب میشود

از بابت مصارف سال ۱۳۱۳ مطبوعه مجلس و صورت مذاکرات مجلس عاید خزانه ملکیتی شده است

برای رفع نواقص و تکمیل اثاثیه و ساختمان مطبوعه مجلس بمصرف رسیده و خواهد رسید

۹۰۶۳۲۲۷۳ ریال

۱۰۸۲۲۰۰۸ ریال

رئیس - مذاکره در کلیات ثانی است (عده از نمایندگان مخالفی نیست) آقایانیکه موافقت دارند ورقه سفید میدهند (اخذ و استخراج آراء بعمل آمده ۱۰۷ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضرین در موقع اعلام رأی ۱۰۸ نفر لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۱۳ مجلس شورای ملی با صد و هفت رأی با اتفاق آراء تصویب شد

[۶ - شور دوم لایحه ترتیب تقاعد آرتش]
رئیس - شور دوم خبر کمیسیون نظام راجع به لایحه قانونی تقاعد آرتش شاهنشاهی مطرح است. قرائت می شود: خبر از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی: کمیسیون نظام لایحه نمره ۸۶۶۷ دولت راجع بترتیب تقاعد آرتش شاهنشاهی را برای شور دوم تحت مطالعه و شور قرار داده باستثناء ماده ۹ و ماده ۳۱ که بترتیب ذیل اصلاح شده اند در بقیه مواد عین خبر اول را تأیید نمود و اینک خبر آن را برای تصویب تقدیم مجلس مینماید
رئیس - ماده اول قرائت می شود:

فصل یکم - حقوق تقاعدی برای مدت خدمت

ماده ۱ - افسران نیروی بری و دریائی و هوائی و اداری و امنیه و مستخدمین غیر نظامی همردیف و همچنین استوران و گروهبانان و همردیفان آنها می توانند پس از اقل بیست سال خدمت متقاعد شده و حقوق تقاعد دریافت دارند.

رئیس - موافقین با ماده اول قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود:

ماده ۲ - چنانچه سن افسران و مستخدمین مصرحه در ماده یکم بعد از بیست سال خدمت بعد اکثر سنی که در قانون ترفیعات برای درجات مختلفه تعیین گردیده نرسیده باشند شخصاً حق تقاضای تقاعد ندارند ولی وزارت جنگ می تواند هر موقع مقتضی بداند آنها را در ردیف متقاعدین منظور دارد.

رئیس - موافقین با ماده دوم بر خیزند (عده زیادی بر خاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود:

ماده ۳ - در صورتی که تاریخ شروع به خدمت نظامی مستخدمین آرتش قبل از سن نوزده سالگی باشد تاریخ احتساب حقوق تقاعد آنها فقط از روزی خواهد بود که وارد سن نوزده سالگی شده باشند.

رئیس - همراهان با ماده سوم بر خیزند (اکثر بر خاستند) تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود:

ماده ۴ - مدت تحصیلات نظامی افسران از زمان دخول بآموزشگاه افسری (داخله یا خارجه) با رعایت مفاد ماده ۳ جزء مدت خدمت محسوب میشود.

رئیس - کسانی که با این ماده موافقت بر خیزند (اکثر قیام کردند) تصویب شد. ماده پنجم خوانده میشود:

ماده ۵ - مدتی که افسران و همردیفان در ردیف منتظرین خدمت بوده اند به نسبت حقوق انتظار خدمتی که دریافت میدارند کسور تقاعد پرداخته و مدت انتظار خدمت آنها نیز فقط از حیث تقاعد در جزء مدت خدمت نصف محسوب میگردد.

رئیس - موافقین با این ماده قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد. ماده ششم مطرح است:

ماده ۶ - خدمت در ادارات کشوری اعم از افسران و همردیفان چه برای مدتی که قبل از دخول بآرتشی خدمت نموده اند و چه بعداً با ادارات کشوری و هر نوع مؤسسات مأمور شده باشند جزء مدت خدمت حساب میشود.

تبصره - تاریخ شروع بخدمت در ادارات کشوری و خاتمه آن باید متکی بتصدیق رسمی پرسنل با احکام رسمی نمره دار یا فرامین و احکام وزارتخانه متبوعه باشد که در موقع خود رسمیت داشته و احتساب آن مدت ضمن سابقه خدمت افسران و همردیفان مشروط بر این خواهد بود که کسور تقاعد پرداختی بصندوق تقاعد وزارتخانه مربوطه تقدماً بصندوق تقاعد آرتش تحویل گردد

رئیس - موافقین با ماده ششم قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد. ماده هفتم قرائت میشود:

ماده ۷ - مدت تقاعد از وزارتخانههای کشوری آرتش و

همچنین از ارتش وزارتخانههای کشوری نظر باینکه در وزارتخانه اخیر متقاعد خواهند شد کسور تقاعد آنها باید بصندوق وزارتخانه که در آنجا متقاعد خواهند شد انتقال داده شود

رئیس - موافقین با این ماده قیام نمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده هشتم قرائت میشود

ماده ۸ - ایام ذیل جزء مدت خدمت محسوب نمیکردد الف - خدماتی که در تقاعد بسر برده شده است و از حقوق تقاعد استفاده شده و مشغول خدمت نبوده است ب - ایامی که بموجب رأی محکمه در حبس بسر برده شده است

ج - ایام مرخصی که قانوناً مستلزم عدم استیفای حقوق است.

د - مدتی را که بواسطه علل قانونی حقوق نگرفته و کسور تقاعد هم نداده است.

رئیس - موافقین با ماده هشتم قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد. ماده نهم اصلاحی کمیسیون قرائت میشود.

ماده ۹ - میزان حقوق تقاعد افسران و همردیفان و درجه داران (استواران و گروهبانان) که مدت خدمت مذکور در ماده یک این قانون را طی نموده اند بقرار ذیل مقرر میشود.

۱ - طبقه امراء $\frac{1}{8}$ حد متوسط حقوق تمام رتبه که در سه سال اخیر دریافت داشته اند نسبت بمقیاس میزان حقوق تقاعدی که برای هر درجه معین شده است ضرب در سنوات خدمت.

۲ - طبقه افسران ارشد $\frac{1}{10}$ حد متوسط حقوق تمام رتبه که در سه سال اخیر دریافت داشته اند نسبت بمقیاس میزان حقوق تقاعدی که برای هر درجه معین شده است ضرب در سنوات خدمت.

۳ - افسران جزء $\frac{1}{10}$ حد متوسط حقوق تمام رتبه که در سه سال اخیر دریافت داشته اند نسبت بمقیاس میزان

- اسامی رای دهندگان - آقایان: حیدری - طالش - اردبیلی - صابری - خواجه نوری - مشیر - ملایری - آزادی نیرومند - ملک زاده آملی - یالیزی - خواجوی - دبیر سهرابی - رفیعی - تربیت - پارسا - سلطانی - کوردزی - دیبا شجاع - هزارگری - فرهنگ - کفائی - مودهی - زوزار - مؤید ثابتی - دکتر امیری - مهدوی - کمالی - دریانی - محبط مولوی - شاهنگ - بیات - ملاکو - اسکندری - سهرجانی - مقدم - اقبال - دکتر غنی - سیمینی - دیستانی - یاهمی - دکتر لقمان ساکینیان - دیستانی - امیر ابراهیمی - احتشام زاده - قنوجی - پروچردی - اعتبار - دادور - نقابت - فرعی - دولتشاهی صفوی - مؤید قوامی - شاهرودی - دکتر طاهری - امین - احتشام زاده - فاطمی - ارگمانی - منتضی - حاج محمد رضا جهانی - مؤید احمدی - دکتر ملک زاده - قزوینی - جلالی - رنگی - رضوی - دکتر حبیبا - لایحه الامامی - مصباح فاطمی الهوشروانی - مرآت - صادقی - نامیری - محمد مینایی - سیمینی - بهایی - نیکپور - دکتر سیمینی - نازی - منتصم سنگ - چنگیز سنگ - مولوی - شهرآزی - بوکل - رهبری - روحی - افشار - جزوه تاش - نائینی - چشپندی - جهانشاهی - معذل لاریجانی - طهرانی - گلاب - مسعودی - مسعودی خراسانی - نوبخت - آصف - لیلواری - الهی - بهرامزاد - اورنگ - ارباب کهنسرو

حقوق تقاعدی که برای هر درجه معین شده است ضرب در سنوات خدمت .

۴ - استواران و گروه بانان $\frac{1}{4}$ حد متوسط حقوق تمام رتبه که در سه سال اخیر دریافت داشته اند ضرب در سنوات خدمت .
رئیس - موافقین با ماده نهم قیام فرمایند (اکثر بر خاستند) تصویب شد . ماده دهم :

(فصل دوم - وظیفه تقاعدی یا وظیفه موقتی مجروحین و معلولین)

ماده ۱۰ - افسران و استواران و گروه بانان و سر جوخه ها و نفرات قدیمی آرتش و امنیه و نیروی دریائی و هواپیمائی و همدیفان آنها بترتیب ذیل حق دریافت وظیفه تقاعدی یا وظیفه موقتی دارند :

اولا - کسانی که در جنگ یا در نتیجه خدمت مجروح شده باشند .

ثانیاً - کسانی که در نتیجه مخاطرات جنگی یا صدمات و حوادث وارده در نتیجه خدمت معلول و موقتاً قادر بانجام وظیفه نباشند یا علت مزاجی آنها در تحت تأثیر همان عوامل شدت پیدا کرده باشد .

قبصره - ایام معالجه مجروحین یا معلولین فوق تا مدت ششماه از روز برداشتن زخم یا وقوع علت جزء خدمت محسوب و همان حقوق درجه خود را از بودجه آرتش دریافت خواهند نمود .

رئیس - موافقین با ماده دهم قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد . ماده یازدهم :

ماده ۱۱ - اشخاصی که با آنها وظیفه تقاعدی علاقه میگیرد عبارت هستند از :

طبقه یکم - اشخاصی که جراحات و علل مزاجی آنها در نتیجه مصادمات جنگی باعث نابینائی یا قطع یا فلج شدن يك یا چند عضو گردد .

طبقه دوم - اشخاصیکه در نتیجه مصادمات جنگی يك عضو آنها قطع و یا فلج گردد .

طبقه سوم - اشخاصی که جراحات یا علل مزاجی آنها

در نتیجه مصادمات جنگی بموجب تصدیق شورای طبی نظامی قوه کار را بطور کلی از آنها سلب نماید و مطلقاً قادر بر تحصیل و تأمین معاش خود نباشند .

طبقه چهارم - اشخاصی که جراحات و علل مزاجی آنها غیر از موارد جنگی و در اثر حوادث غیر مترقبه در حین یا در اثر خدمت حاصل شده و بموجب تصدیق شورای طبی نظامی بکلی قوه کار را از آنها سلب و قادر بر تحصیل و تأمین معاش خود نباشند .

رئیس - موافقین با ماده یازدهم قیام نمایند (جمعی قیام کردند) تصویب شد . ماده دوازدهم قرائت می شود :

ماده ۱۲ - چنانچه جراحات جنگی و غیر جنگی و همچنین علل مزاجی غیر از موارد جنگی که در اثر حوادث غیر مترقبه در حین یا در اثر خدمت حاصل شده و مطابق تصدیق شورای طبی نظامی قابل علاج تشخیص داده شود در حق مجروحین و معلولین مزبور با رعایت تبصره ماده ۱۰ وظیفه موقتی بر قرار خواهد گردید .

رئیس - موافقین با ماده دوازدهم قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد . ماده سیزدهم :

ماده ۱۳ - وظیفه تقاعدی مجروحین و معلولین طبقه اول مندرجه در ماده (۱۱) مساوی است با چهارخمس تمام حقوق درجه بدون رعایت مدت خدمت .

رئیس - کسانی که با این ماده همراهند قیام نمایند (گروهی بر خاستند) تصویب شد . ماده چهاردهم :

ماده ۱۴ - وظیفه تقاعدی مجروحین و معلولین طبقه دوم مندرجه در ماده (۱۱) مساوی است با دوثلث تمام حقوق درجه مربوطه بدون رعایت مدت خدمت .

رئیس - موافقین با ماده چهاردهم بر خیزند (اکثر بر خاستند) تصویب شد . ماده پانزدهم .

ماده ۱۵ - وظیفه تقاعدی مجروحین و معلولین طبقه سوم مندرجه در ماده (۱۱) مساوی است با نصف تمام حقوق درجه مربوطه بدون رعایت مدت خدمت .

رئیس - موافقین با این ماده قیام فرمایند (اکثر خاستند)

تصویب شد . ماده شانزدهم :

ماده ۱۶ - اگر مجروحین و معلولین طبقه چهارم مندرجه در ماده ۱۱ بحد تقاعد نرسیده یعنی بیست سال خدمت نداشته باشند در صورتیکه سابقه خدمت آنها از ده سال تجاوز نماید دو ثلث حقوق تقاعدی که در خانمه بیست سال بانان تعلق می گرفته بعنوان وظیفه تقاعدی در باره آنها بر قرار خواهد گردید و چنانچه سابقه خدمت آنان کمتر از ده سال باشد دو ثلث کلیه کسور تقاعدی که تا آن تاریخ پرداخته اند تقدماً و دفعتاً بانان مسترد خواهد شد .

رئیس - همراهان با این ماده قیام فرمایند (اکثر بر خاستند) تصویب شد . ماده هفدهم قرائت میشود .

ماده ۱۷ - وظیفه موقتی که بمجروحین و معلولین مندرجه در ماده ۱۲ علاقه میگیرد با رعایت تبصره ماده ۱۰ مساوی است با دو ثلث تمام حقوق درجه مربوطه بدون رعایت مدت خدمت .

رئیس - موافقین با این ماده بر خیزند (اکثر بر خاستند) تصویب شد ماده هیجدهم .

ماده ۱۸ - وظیفه موقتی حد اکثر برای مدت دو سال داده می شود و چنانچه معلول یا مجروح در مدت دو سال سلامتی حاصل نمود و بخدمت رسمی خود مهاودت نماید و در خانمه دو سال در نتیجه معاینه و امتحانات طبی مرض یا جراحات وارده رفع نشده باشد همان مبلغ وظیفه موقتی بوظیفه تقاعدی تبدیل خواهد شد .

رئیس - موافقین با ماده هیجدهم قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد ماده نوزدهم .

ماده ۱۹ - سرباز ها و سر جوخه های وظیفه که در جنگ یا در حین خدمت طوری معلول و مجروح شده باشند که قادر بر تحصیل و تأمین معاش خود نباشند و این مبلغ ۴۵ ریال بعنوان وظیفه تقاعدی دریافت خواهند نمود .

تبصره - وضعیت مزاجی این قبیل نفرات وظیفه را شورای طبی نظامی تشخیص خواهد داد .

رئیس - موافقین با ماده نوزدهم بر خیزند (اکثر

قیام کردند) تصویب شد . ماده بیستم قرائت میشود

فصل سوم - مستمری

ماده ۲۰ - مستمری عبارت از شهریه ایست که در حق وراث اشخاص مفصله ذیل بر قرار و ماهیانه پرداخت می شود

الف - افسران و افراد و همدیفان آنها که در میدان جنگ یا در حین انجام خدمت مقتول شده اند .

ب - افسران و افراد همدیفان آنها که در نتیجه حوادث و خدمات جنگ یا امراض مسریه (از قبیل طاعون وبا و امثال آن) یا امراض محلی تلف شده و بواسطه قیودات خدمت تحت تأثیر آنها واقع بوده اند

ج - افسران و افراد و همدیفان آنها که در میدان جنگ یا حین انجام خدمت در نتیجه جراحات وارده وفات نموده اند

د - افسران و افراد و همدیفان آنها که در حین استفاده از حقوق تقاعد ا کمال خدمت یا وظیفه تقاعدی یا با داشتن حق تقاعد (نظربسوابق خدمتشان) فوت نموده اند .

رئیس - موافقین با ماده بیست قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد . ماده ۲۱

ماده ۲۱ - وراثی که حق دریافت مستمری دارند بقرار ذیل هستند :

الف - عیال تا زمانی که شوهر جدید اختیار ننموده است .

ب - اولاد ذکور مادامی که به سن بیست سال تمام نرسیده باشد .

ج - اولاد اناث تا موقتی که شوهر اختیار نکرده اند .

د - پدر و مادر که در کفالت متوفی یا مقتول بوده اند .

ه - برادر علیهم یا کوچکتری که در کفالت متوفی یا مقتول بوده در صورت اخیر مادامی که به سن بیست سال تمام نرسیده باشد .

و - خواهری که در کفالت مقتول یا متوفی بوده تا موقتی که شوهر اختیار نکرده است .

تبصره -- وراثت و کفالت باید بوسیله مقامات قانونی و صلاحیت دار رسماً تصدیق شده باشد

رئیس -- موافقین با ماده بیست و یکم قیام فرمایند (اکثر بر خاستند) تصویب شد. ماده ۲۲

ماده ۲۲ - مستمری مقرر در حق وراثت فوق بطور تساوی بین آنان تقسیم خواهد گردید.

رئیس - موافقین با ماده بیست و دوم قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۲۳

ماده ۲۳ - نصف سهم مستمری هر يك از وراثت ذكوري كه بسن معینه در بند (ب) و (ه) ماده (۲۱) برسند یا وراثت انثائی كه شوهر اختیار نمایند یا هر يك از وراثت مذكوره فوق كه در حین استفاده از مستمری فوت کنند ببالسویه بین سایر وراثت تقسیم میشود.

تبصره - وراثت ذكوري كه در اثر نابینائی و فلج و قطع شدن دست یا پا و جنون و امراض مزمنه و غیر قابل علاج قادر به كسب معاش نباشند مادام الحیات به اخذ مستمری خود ذبحق خواهند بود.

رئیس - موافقین با ماده ۲۳ قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۲۴

ماده ۲۴ - میزان مستمری كه بورئه اشخاص مذكور در بند (الف) و (ب) و (ج) ماده (۲۰) تعلق میگیرد مساری است با نصف تمام حقوق درجه متوفیان یا مقتولین

رئیس - موافقین با ماده ۲۴ قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۲۵ قرائت میشود.

ماده ۲۵ - میزان مستمری كه بورئه اشخاص مذكور در بند (د) ماده (۲۰) تعلق میگیرد مساوی با نصف حقوق تقاعد یا وظیفه تقاعدی كه شخص متوفی دریافت میداشته یا بر طبق مقررات فصل یکم و دوم استحقاق دریافت آنرا داشته است.

رئیس - موافقین با ماده بیست و پنجم قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۲۶

ماده ۲۶ - حق اخذ مستمری برای وراثت مذكور از

تاریخ روز بعد از فوت باقتل شخص متوفی با مقتول خواهد بود.

رئیس -- موافقین با ماده ۲۶ قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۲۷

ماده ۲۷ - چنانچه اشخاص مذكوره در مواد (۱۷) و (۱۸) در حین استفاده از وظیفه موقتی فوت نمایند به وراثت ذری الحقوق آنها مستمری معادل دو نك از وظیفه موقتی كه دریافت میداشته است تعلق خواهد گرفت

رئیس -- موافقین با ماده ۲۷ قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۲۸

ماده ۲۸ - به وراثت ذری الحقوق اشخاصی كه در مدت خدمت به علل غیر مربوطه به خدمت فوت نمایند و مقررات فصل یکم و دوم شامل حال آنها نباشد در صورتیکه مدت خدمت آنها پنجسال یا كتر باشد مستمری و وجهی به وراثت علاقه نخواهد گرفت و علاوه بر پنجسال تا ده سال يك نك كسور تقاعد اضافه بر پنجسال و چنانچه از ده سال بیشتر سابقه خدمت داشته باشند نصف كسور تقاعد از پنجسال بعد كه بصندوق تقاعد پرداخته اند دفعه ببالسویه پرداخته خواهد شد.

رئیس -- موافقین با ماده بیست و هشت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. آقای وزیر عدلیه [۷- تقدیم دو فقره لایحه از طرف آقای وزیر عدلیه] وزیر عدلیه -- در لایحه است تقدیم میکنم یکی راجع به اصلاح سه ماده از قانون ثبت یکی هم راجع به وضعیت مجوسین كه از برای آنها هم يك ارفاقی منظور است و يك ترتیبات و تنظیمات و يك رسیدگی و باز جوئی هائی از حالات آنها در نظر گرفته شده

رئیس - بكمسیون رجوع خواهد شد.

[۸- بقیه شورائی و تصویب لایحه ترتیب تقاعد ارتش] رئیس - ماده ۲۹ قرائت میشود (فصل چهارم - مقررات عمومی)

ماده ۲۹ - تاریخ برقراری حقوق تقاعد - وظیفه تقاعدی یا موقتی - مستمری و هر گونه پرداخت وجهی از

صندوق تقاعد ارتش با اسامی ذری الحقوق و سن و مدت و ماده قانونی كه مشمول آن میشوند در حکم عمومی ارتش درج میگردد.

رئیس -- موافقین با ماده ۲۹ قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۳۰

ماده ۳۰ - اشخاص ذیل از حق دریافت حقوق تقاعد محروم خواهند بود.

الف -- اشخاصیکه پس از محاکمه در محکمه نظامی باخراج یا بانفصال دائمی از خدمت ارتش - نیروی دریائی هوا پیمائی یا امنیه محکوم شوند.

ب -- کسانیكه ترك تبعیت ایران را بنمایند تبصره -- کسانیكه پس از اخراج مجدداً به خدمت پذیرفته شوند مدت انفصال جزء خدمت محسوب نخواهد شد

رئیس -- موافقین با ماده ۳۰ قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۳۱ اصلاحی

ماده ۳۱ - بجز موارد استیفای دیون اداری و محرومیت از حقوق اجتماعی توقیف حقوق تقاعد یا وظیفه تقاعدی در قبال محکومیت حقوقی یا دیون دیگر ا کیداً ممنوع است

تبصره ۱ - در صورتیکه صاحبان حقوق یا وظیفه تقاعدی یا وظیفه موقتی دینی بصندوق مربوطه داشته باشند و از عهده پرداخت آن دفعه واحده بر نیایند و دارائی و عایداتی غیر از حقوق تقاعد نداشته باشند تا حدود يك ربع حقوق مقرری آنها در مقابل دین مزبور محسوب و مستهلك خواهد گردید.

تبصره -- در مورد محرومیت از حقوق اجتماعی با عائله ذری الحقوق چنانچه فقیر و تأمین معاش نداشته باشند مانند وراثت متوفیات معامله خواهد گردید.

رئیس - موافقین با ماده ۳۱ قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۳۲

ماده ۳۲ - هر گاه شخصی بدو یا چند علت حق دریافت حقوق تقاعد یا وظیفه تقاعدی داشته باشد (مثلاً قدمت خدمت و علت مزاج) میزان حقوقی ككه بیشتر خواهد بود با تعلق میگیرد.

رئیس -- موافقین با ماده سی و دو قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۳۳

ماده ۳۳ - هر گاه شخصی كه دارای حقوق تقاعد یا وظیفه است مفقود الاثر بشود و مدت يكسال حقوق تقاعد یا وظیفه خود را مطالبه ننماید وراثت ذری الحقوق از چنانچه مطابق این قانون مستمری با آنها تعلق گیرد حق دارند موقه مستمری قانونی خود را تقاضا نمایند چنانچه بعد ها معلوم شود شخص مفقود الاثر فوت نموده مستمری موقتی از تاریخ فوت بطور دائم برقرار میشود و در صورتیکه معلوم شود در حال حیات میباشد وضعیت حقوق او بحال اولیه اعاده میگردد.

رئیس - موافقین با ماده ۳۳ قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۳۴

ماده ۳۴ - مستمری اشخاصیکه يكسال مفقود الاثر شده و مطالبه مستمری خود را نموده باشند ضبط خواهد گردید و در صورتیکه معلوم شود در حال حیات میباشد و قانوناً بدریافت آن ذبحق باشند وضعیت حقوق آنها بحال اولیه اعاده میگردد.

رئیس - موافقین با ماده ۳۴ قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۳۵

ماده ۳۵ - به افسران و افراد و همردیفان آنها كه دارای حقوق تقاعد هستند چنانچه مجدداً از طرف ارتش - نیروی دریائی - هوا پیمائی یا امنیه خدمت جدیدی محول گردد در تمام مدت تصدی از حقوق مربوطه به آن استفاده مینمایند از دریافت حقوق تقاعد محروم خواهند بود ولی مدت خدمت جدید این اشخاص نیز اضافه بر سنین خدمت منظور و موجب تجدید نظر در تقاعد آنان خواهد بود.

تبصره - تاریخ اشتغال بخدمت جدید و همچنین تاریخ خاتمه آن باید در حکم عمومی ارتش درج گردد.

رئیس - موافقین با ماده ۳۵ قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۳۶

ماده ۳۶ - چنانچه اشخاص مذكوره در طی ماده ۳۵

از معمولین درجه یکم و دوم و دارای وظیفه تقاعدی باشند در تمام مدت تصدی خدمت جدید حق دارند علاوه بر حقوق آن خدمت از یک نایب وظیفه تقاعدی مقرر خود استفاده نمایند.

رئیس - موافقین با ماده سی و شش قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۲۷

ماده ۳۷ - صاحبان حقوق تقاعد یا وظیفه تقاعدی میتوانند در ادارات کشوری بخدمت پذیرفته شوند ولی در تمام مدت تصدی شغل جدید از دریافت حقوق یا وظیفه تقاعدی محروم خواهند بود و مدت خدمت در ادارات کشوری جزء سنین خدمت نظامی منظور نشده و موجب تجدید نظر در حقوق تقاعد مقرر آنان نخواهد گردید.

رئیس - موافقین با ماده ۳۷ قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۳۸

ماده ۳۸ - حقوق تقاعد - وظیفه تقاعدی یا موقتی - مستمریات و هرگونه حقی که مطابق این قانون به افسران و افراد و همدیفان و وراث آنها تعلق میگیرد از صندوق تقاعد ارتش پرداخت میگردد.

رئیس - موافقین با ماده ۳۸ قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۳۹

ماده ۳۹ - وجود ذیل به صندوق تقاعد ارتش تحویل میشود: الف - کسور تقاعد که بشرح ذیل از حقوق کلیه افسران و افراد و همدیفان آنها همه ماهه کسر میشود:

۱ - از حقوق افراد قدیمی و سر جوخه و کروهانها و استواران و افسران جزء تارتبه

سروانی صد پنج حقوق تمام رتبه

۲ - از حقوق افسران ارشد صد شش و نیم از حقوق تمام رتبه

۳ - از حقوق اسراء صد هشت از حقوق تمام رتبه

بهره - به تعداد نفقات وظیفه ماهیانه نفری بیست و پنج دینار از صندوق ارتش به صندوق تقاعد پرداخته میشود

ب - در موقع برافسار افسران و همدیفان و افراد

تفاوت حقوق ماه اول آنان بدون استثناء بصندوق تقاعد

تحویل میگردد.

رئیس - موافقین با ماده ۳۹ قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده چهل قرائت میشود.

ماده ۴۰ - وجوهی که از بابت کسور تقاعد و غیره بصندوق تقاعد پرداخت میگردد بجز از موارد مصرحه در این قانون بهیچ عنوان صاحبان آنها مسترد نخواهد شد.

رئیس - موافقین با ماده چهل قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۴۱

ماده ۴۱ - طرز تقاضای تقاعد - وظیفه و مستمری و سایر وجوهی که مطابق این قانون باید پرداخته شود و تهیه مدارک لازمه و همچنین ترتیب رسیدگی باین تقاضاها برطبق نظامنامه مخصوص خواهد بود.

رئیس - موافقین با ماده ۴۱ قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۴۲

ماده ۴۲ - این قانون فقط شامل حال کسانی خواهد بود که بعد از تصویب و اجرای آن حقوق تقاعد - وظیفه - مستمری در حق آنان برقرار و یا سایر وجوهی که مطابق این قانون بایستی بآنان پرداخته شود

رئیس - موافقین با ماده ۴۱ قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۴۳

ماده ۴۳ - اشخاصی که حقوق تقاعد - وظیفه یا مستمری دریافت میدارند چنانچه تغییری در وضعیت آنها مطابق مقررات این قانون حاصل شود باید مراتب را کما هو حقه راپرت نمایند.

رئیس - موافقین با ماده ۴۳ قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۴۴

ماده ۴۴ - اشخاصی که حقوق تقاعد - وظیفه یا مستمری دریافت میدارند چنانچه تغییری در وضعیت آنها مطابق مقررات این قانون حاصل شود باید مراتب را کما هو حقه راپرت نمایند.

رئیس - موافقین با ماده ۴۳ قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۴۵

ماده ۴۵ - اشخاصی که حقوق تقاعد - وظیفه یا مستمری دریافت میدارند چنانچه تغییری در وضعیت آنها مطابق مقررات این قانون حاصل شود باید مراتب را کما هو حقه راپرت نمایند.

رئیس - موافقین با ماده ۴۳ قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۴۶

ماده ۴۶ - اشخاصی که حقوق تقاعد - وظیفه یا مستمری دریافت میدارند چنانچه تغییری در وضعیت آنها مطابق مقررات این قانون حاصل شود باید مراتب را کما هو حقه راپرت نمایند.

رئیس - موافقین با ماده ۴۳ قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۴۷

ماده ۴۷ - اشخاصی که حقوق تقاعد - وظیفه یا مستمری دریافت میدارند چنانچه تغییری در وضعیت آنها مطابق مقررات این قانون حاصل شود باید مراتب را کما هو حقه راپرت نمایند.

رئیس - موافقین با ماده ۴۳ قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۴۸

قانون

تفریح بودجه سال ۱۳۱۳ مجلس شورای ملی

ماده اول - مخارج مجلس شورای ملی از بابت دوازده ماهه سال ۱۳۱۳ موافق قسمت ۱ و ۲ ضمیمه

بر طبق بودجه مصوبه مبلغ شش میلیون و ششصد و نود و یک هزار و یکصد و سی و پنج دینار تصویب میشود

ماده دوم - عوائد مطبعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مذاکرات مجلس از بابت سال ۱۳۱۳ موافق

قسمت ۳ ضمیمه بمبلغ یک میلیون و دویست و هشتاد و دو هزار و دویست و هشت ریال و ده دینار بر طبق قانون بودجه

سال ۱۳۱۳ مجلس مصوب ۲۷ اسفند ۱۳۱۲ بطریق ذیل تصویب میشود

از بابت مصارف سال ۱۳۱۳ مطبعه مجلس و صورت مذاکرات مجلس عاید خزانه ملکی شده است. ۲۰ ۵۴۷۵۷۵ ریال

برای رفع نواقص و تکمیل اثاثیه و ساختمان مطبعه مجلس بمصرف رسیده و خواهد رسید. ۷۳۴۶۳۲۹۰

این قانون که مشتمل بر دو ماده و صورت ضمیمه است در جلسه بیست و ششم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهارده

شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

نقرا	شرح	مبلغ جزء		مبلغ کل
		ریال	دینار	
۱	ماده اول قسمت اول	۴۱۵۸۱۰۰		۶۱۶۰۸۳۰
		۴۹۶۲۴۸		
		۶۰۹۳۰۵	۳۵	
		۶۴۰۳۱۳		
۲	مقرری آقایان نمایندگان محترم و تفاوت مقرری ریاست معظم مجلس	۲۵۶۸۶۴	۱۵	۲۵۶۸۶۴
۳	حقوق اعضاء و اجزاء تقنینیه و اعتبار خصوصی	۳۹۱۷۳۰	۳۵	۵۳۰۳۰۸
		۱۳۸۵۷۸	۵۰	
۴	حقوق اعضاء و مستخدمین مباشرت	۲۵۶۸۶۴	۱۵	۲۵۶۸۶۴
۵	مصارف ماهانه و سالانه	۲۵۶۸۶۴	۱۵	۲۵۶۸۶۴
۶	خرید اثاثیه سال ۱۳۱۳ و پرداخت قرضه بنائیه سال ۱۳۱۲ مجلس	۲۵۶۸۶۴	۱۵	۲۵۶۸۶۴
۷	از محل صرفه جوئی ماده اول بودجه مجلس سال ۱۳۱۳	۲۵۶۸۶۴	۱۵	۲۵۶۸۶۴
۸	قسمت دوم	۳۹۱۷۳۰	۳۵	۵۳۰۳۰۸
		۱۳۸۵۷۸	۵۰	
۹	حقوق کارکنان مطبعه مجلس	۳۹۱۷۳۰	۳۵	۵۳۰۳۰۸
		۱۳۸۵۷۸	۵۰	
۱۰	مصارف مطبعه مجلس	۳۹۱۷۳۰	۳۵	۵۳۰۳۰۸
		۱۳۸۵۷۸	۵۰	
۱۱	جمع کل مصارف سال ۱۳۱۳ مجلس و مطبعه	۳۹۱۷۳۰	۳۵	۵۳۰۳۰۸
		۱۳۸۵۷۸	۵۰	
۱۲	ماده دوم	۳۹۱۷۳۰	۳۵	۵۳۰۳۰۸
		۱۳۸۵۷۸	۵۰	
۱۳	قسمت سوم	۱۲۹۷۳۲۹	۱۵	۱۲۹۷۳۲۹
۱۴	عایدات مطبعه مجلس	۱۲۹۷۳۲۹	۱۵	۱۲۹۷۳۲۹
۱۵	عایدات صورت مذاکرات مجلس	۱۲۹۷۳۲۹	۱۵	۱۲۹۷۳۲۹
۱۶	عایدات باغ بهارستان	۱۲۹۷۳۲۹	۱۵	۱۲۹۷۳۲۹

صورت فوقی ضمیمه قانون تفریح بودجه ۱۳۱۳ مجلس شورای ملی بوده و صحیح است.

قانون

راجع بتقاعد ارتش شاهنشاهی

فصل یکم

حقوق تقاعد برای مدت خدمت

ماده ۱

افسران نیروی بری و دریائی و هوائی و اداری و امنیه و مستخدمین غیر نظامی همدیف و همچنین استواران و گروهبانها و همدیفان آنها می توانند پس از اقلابست سال خدمت متقاعد شده و حقوق تقاعد دریافت دارند.

ماده ۲

چنانچه سن افسران و مستخدمین مصرحه در ماده یکم بعد از بیست سال خدمت بعد اکثر سنی که در قانون ترفیعات برای درجات مختلفه تعیین گردیده نرسیده باشد شخصاً حق تقاضای تقاعد ندارند ولی وزارت جنگ میتواند هر موقع مقتضی بداند آنها را در ردیف متقاعدین منظور دارد.

ماده ۳

در صورتیکه تاریخ شروع بخدمت نظامی مستخدمین ارتش قبل از سن نوزده سالگی باشد تاریخ احتساب حقوق تقاعد آنها فقط از روزی خواهد بود که وارد سن نوزده سالگی شده باشند.

ماده ۴

مدت تحصیلات نظامی افسران از زمان دخول به آموزشگاه افسری (داخله یا خارجه) با رعایت مفاد ماده (۳) جزء مدت خدمت محسوب می شود.

ماده ۵

مدتی که افسران و همدیفان در ردیف منتظرین خدمت بوده اند به نسبت حقوق انتظار خدمتی که دریافت میدارند کسور تقاعد پرداخته و مدت انتظار خدمت آنها نیز فقط از حیث تقاعد در جزء مدت خدمت نصف محسوب میگردد.

ماده ۶

خدمت در ادارات کشوری اعم از افسران و همدیفان چه برای مدتی که قبل از دخول بارتش خدمت نموده اند و چه بعداً به ادارات کشوری و هر نوع مؤسسات مامور شده باشند جزو مدت خدمت حساب میشود.

تبصره - تاریخ شروع بخدمت در ادارات کشوری و خاتمه آن باید متکی تصدیق رسمی پرسنل با احکام رسمی شماره دار یا فرامین و احکام وزارتخانه متبوعه باشد که در موقع خود رسمیت داشته و احتساب آن مدت ضمن سابقه خدمت افسران و همدیفان مشروط بر این خواهد بود که کسور تقاعد پرداختنی بصندوق تقاعد وزارتخانه مربوطه نقداً بصندوق تقاعد ارتش تحویل گردد.

ماده ۷

منتقلین از وزارتخانه های کشوری بارتش و همچنین از ارتش بوزارتخانه های کشوری نظر باینکه در وزارتخانه اخیر متقاعد خواهند شد کسور تقاعد آنها باید بصندوق وزارت خاله که در آنجا متقاعد خواهند شد انتقال داده شود.

ماده ۸

ایام ذیل جزء مدت خدمت محسوب نمیکرد:

الف - خدمتیکه در تقاعد بسر برده شده است و از حقوق تقاعد استفاده شده و مشغول خدمت نبوده است.

ب - ایامیکه بموجب رأی محکمه در حبس بسر برده شده است.

ج - ایام مرخصی که قانوناً مستلزم عدم استیفای حقوق است.

د - مدتی را که بواسطه علل قانونی حقوق نکرفته و کسور تقاعد هم نداده است.

ماده ۹

میزان حقوق تقاعد افسران و همدیفان و درجه داران (استواران و گروهبانان) که مدت خدمت مذکور در ماده یک این قانون را طی نموده اند بقرار ذیل مقرر میشود:

۱ - طبقه امراء $\frac{1}{8}$ حد متوسط حقوق تمام رتبه که در سه سال اخیر دریافت داشته اند نسبت بمقیاس میزان حقوق تقاعدی که برای هر درجه معین شده است ضرب در سنوات خدمت.

۲ - طبقه افسران ارشد $\frac{1}{7}$ حد متوسط حقوق تمام رتبه که در سه سال اخیر دریافت داشته اند نسبت به مقیاس میزان حقوق تقاعدی که برای هر درجه معین شده است ضرب در سنوات خدمت.

۳ - افسران جزء $\frac{1}{6}$ حد متوسط حقوق تمام رتبه که در سه سال اخیر دریافت داشته اند نسبت بمقیاس میزان حقوق تقاعدی که برای هر درجه معین شده است ضرب در سنوات خدمت.

۴ - استواران و گروهبانان $\frac{1}{5}$ حد متوسط حقوق تمام رتبه که در سه سال اخیر دریافت داشته اند ضرب در سنوات خدمت.

فصل دوم

وظیفه تقاعدی یا وظیفه موقتی مجروحین و معلولین

ماده ۱۰

افسران و استواران و گروهبانان و سرجوخه ها و نفرات قدیمی ارتش و امنیه و نیروی دریائی و هواپیمائی و همدیفان آنها بترتیب ذیل حق دریافت وظیفه تقاعدی یا وظیفه موقتی دارند:

اولاً - کسانی که در جنگ یا در نتیجه خدمت مجروح شده باشند.

ثانیاً - کسانی که در نتیجه مخاطرات جنگی یا صدمات و حوادث وارده در نتیجه خدمت معلول و موقتاً قادر بانجام وظیفه نباشند یا علت مزاجی آنها در تحت تاثیر همان عوامل شدت پیدا کرده باشد.

تبصره - ایام معالجه مجروحین یا معلولین فوق نامدت ششماه از روز برداشتن زخم یا وقوع علت جزء خدمت محسوب و همان حقوق درجه خود را از بودجه ارتش دریافت خواهند نمود.

ماده ۱۱

اشخاصی که بآنها وظیفه تقاعدی علاقه میگردد عبارت هستند از:

طبقه یکم - اشخاصی که جراحات و علل مزاجی آنها در نتیجه تصادمات جنگی باعث نابینائی یا قطع یا فلج شدن يك با چند عضو گردد.

طبقه دوم - اشخاصی که در نتیجه تصادمات جنگی يك عضو آنها قطع و یا فلج گردد.

طبقه سوم - اشخاصی که جراحات یا علل مزاجی آنها در نتیجه تصادمات جنگی بموجب تصدیق شورای طبیبی نظامی قوه کار را بطور کلی از آنها سلب نماید مطلقاً قادر بر تحصیل و تأمین معاش خود نباشند.

طبقه چهارم - اشخاصیکه جراحات و علل مزاجی آنها غیر از موارد جنگی و در اثر حوادث غیر مترقبه در حین یا در اثر خدمت حاصل شده و بموجب تصدیق شورای طبی نظامی بکلی قوه کار را از آنها سلب و قادر بر تحصیل و تأمین معاش خود نباشند.

ماده ۱۲

چنانچه جراحات جنگی و غیر جنگی و همچنین علل مزاجی غیر از موارد جنگی که در اثر حوادث غیر مترقبه در حین یا در اثر خدمت حاصل شده و مطابق تصدیق شورای طبی نظامی قابل علاج تشخیص داده شود در حق مجروحین و معلولین مزبور با رعایت تبصره ماده ۱۰ وظیفه موقتی برقرار خواهد گردید.

ماده ۱۳

وظیفه تقاعدی مجروحین و معلولین طبقه اول مندرجه در ماده (۱۱) مساوی است با چهار خمس تمام حقوق درجه بدون رعایت مدت خدمت.

ماده ۱۴

وظیفه تقاعدی مجروحین و معلولین طبقه دوم مندرجه در ماده (۱۱) مساوی است با دو ثلث تمام حقوق درجه مربوطه بدون رعایت مدت خدمت.

ماده ۱۵

وظیفه تقاعدی مجروحین و معلولین طبقه سوم مندرجه در ماده (۱۱) مساوی است با نصف تمام حقوق درجه مربوطه بدون رعایت مدت خدمت.

ماده ۱۶

اگر مجروحین و معلولین طبقه چهارم مندرجه در ماده ۱۱ بحد تقاعد نرسیده یعنی بیست سال خدمت نداشته باشند در صورتیکه سابقه خدمت آنها از ده سال تجاوز نماید دو ثلث حقوق تقاعدی که در خاتمه بیست سال خدمت بآنان تعلق میگردیده بعنوان وظیفه تقاعدی در باره آنها برقرار خواهد گردید و چنانچه سابقه خدمت آنان کمتر از ده سال باشد دو ثلث کلیه کسور تقاعدی که تا آن تاریخ پرداخته اند نقداً و دفعتاً بآنان مسترد خواهد شد.

ماده ۱۷

وظیفه موقتی که به مجروحین و معلولین مندرجه در ماده (۱۲) علاقه میگیرد با رعایت تبصره ماده (۱۰) مساوی است با دو ثلث تمام حقوق درجه مربوطه بدون رعایت مدت خدمت.

ماده ۱۸

وظیفه موقتی حد اکثر برای مدت دو سال داده میشود و چنانچه معلول یا مجروح در مدت دو سال سلامتی حاصل ننمود و بخدمت رسمی خود معاودت ننماید و در خاتمه دو سال در نتیجه معاینه و امتحانات طبی مرض یا جراحات وارده دفع نشده باشد همان مبلغ وظیفه موقتی بوظیفه تقاعدی مبدل خواهد شد.

ماده ۱۹

سربازها و سرجوخه‌های وظیفه که در جنگ یا در حین خدمت طوری معلول و مجروح شده باشند که قادر بر تحصیل و تأمین معاش خود نباشند ماهیانه مبلغ (۴۵) ریال بعنوان وظیفه تقاعدی دریافت خواهند نمود.
تبصره - وضعیت مزاجی این قبیل نقرات وظیفه را شورای طبی نظامی تشخیص خواهد داد.

فصل سوم**مستمری****ماده ۲۰**

مستمری عبارت از شهریه ایست که در حق وراث اشخاص مفصله ذیل برقرار و ماهیانه پرداخت میشود:

- الف - افسران و افراد و همدیفان آنها که در میدان جنگ یا در حین انجام خدمت مقتول شده اند.
ب - افسران و افراد و همدیفان آنها که در نتیجه حوادث و صدمات جنگ یا امراض ساریه (از قبیل طاعون - وبا و امثال آن) یا امراض محلی تلف شده و بواسطه قیودات خدمت تحت تأثیر آنها واقع بوده اند.
ج - افسران و افراد و همدیفان آنها که در میدان جنگ یا حین انجام خدمت در نتیجه جراحات وارده وفات یافته اند.

د - افسران و افراد و همدیفان آنها که در حین استفاده از حقوق تقاعد اکمال خدمت یا وظیفه تقاعدی یا به داشتن حق تقاعد (نظر بسوابق خدمتشان) فوت نموده اند.

ماده ۲۱

وراثی که حق دریافت مستمری دارند برقرار ذیل میباشد:

- الف - عیال تا زمانی که شوهر جدید اختیار ننموده است.
ب - اولاد ذکور مادامیکه بسن بیست سال تمام نرسیده باشند.
ج - اولاد اناث تا موقعیکه شوهر اختیار نکرده اند.
د - پدر و مادر که در کفالت متوفی یا مقتول بوده اند.
ه - برادرزاده‌ها و کوچکانی که در کفالت متوفی یا مقتول بوده در صورت اخیر مادامیکه بسن بیست سال تمام نرسیده باشند.

و - خواهری که در کفالت مقتول یا متوفی بوده تا موقعیکه شوهر اختیار نکرده است.
تبصره - وراثت و کفالت باید بوسیله مقامات قانونی و صلاحیت دار رسماً تصدیق شده باشد.

ماده ۲۲

مستمری مقرر در حق وراث فوق بطور مساوی بین آنان تقسیم خواهد گردید.

ماده ۲۳

نصف سهم مستمری هر يك از وراث ذکوری که بسن معینه در بند (ب) و (ه) ماده (۲۱) برسند یا وراث اناثی که شوهر اختیار نمایند یا هر يك از وراث مذکوره فوق که در حین استفاده از مستمری فوت کنند بالسویه بین سایر وراث تقسیم میشود.

تبصره - وراث ذکوری که در اثر نابینائی و فلج و قطع شدن دست یا پا و جنون و امراض مزمنه و غیر قابل علاج قادر به کسب معاش نباشند مادام الحیات باخذ مستمری خود ذبح خواهند بود.

ماده ۲۴

میزان مستمری کتبه بورنه اشخاص مذکور در بند (الف) و (ب) و (ج) ماده (۲۰) تعلق میگیرد مساوی است با نصف تمام حقوق درجه متوفیان یا مقتولین.

ماده ۲۵

میزان مستمری که بورنه اشخاص مذکور در بند (د) ماده (۲۰) تعلق میگیرد مساوی است با نصف حقوق تقاعد یا وظیفه تقاعدی که شخص متوفی دریافت میداشته با بر طبق مقررات فصل یکم و دوم استحقاق دریافت آن را داشته است.

ماده ۲۶

حق اخذ مستمری برای وراثت مذکور از تاریخ روز بعد از فوت یا قتل شخص متوفی یا مقبول خواهد بود.

ماده ۲۷

چنانچه اشخاص مذکوره در مواد (۱۷) و (۱۸) در حین استفاده از وظیفه موقتی فوت نمایند وراثت ذوی الحقوق آنها مستمری معادل دو ثلث از وظیفه موقتی که دریافت میداشته است تعلق خواهد گرفت.

ماده ۲۸

وراثت ذوی الحقوق اشخاصی که در مدت خدمت بععل غیر مربوطه بخدمت فوت نمایند و مقررات فصل یکم و دوم شامل حال آنها نباشد در صورتی که مدت خدمت آنها پنج سال یا کمتر باشد مستمری و وجهی بوراثت نخواهد گرفت و علاوه بر پنج سال تا ده سال يك ثلث کسور تقاعد اضافه بر پنج سال و چنانچه از ده سال بیشتر سابقه خدمت داشته باشند نصف کسور تقاعد از پنج سال به بعد که بصندوق تقاعد پرداخته اند دفعه بالشویه پرداخته خواهد شد.

فصل چهارم

مقررات عمومی

ماده ۲۹

تاریخ برقراری حقوق تقاعد و وظیفه تقاعدی یا موقتی - مستمری و هر گونه پرداخت وجهی از صندوق تقاعد ارتش با اسامی ذوی الحقوق و سن و مدت و ماده قانونی که مشمول آن میشوند در حکم عمومی ارتش درج میگردد.

ماده ۳۰

اشخاص ذیل از حق دریافت حقوق تقاعد محروم خواهند بود:

الف - اشخاصی که پس از محاکمه در محکمه نظامی یا اخراج یا بانفصال دائمی از خدمت ارتش - نیروی دریائی هوا پیمائی یا امنیت محکوم شوند.

ب - کسانی که ترك تبعیت ایران را بنمایند.

تبصره - کسانی که پس از اخراج مجدداً بخدمت پذیرفته شوند مدت انفصال جزء خدمت محسوب نخواهد شد.

ماده ۳۱

بجز موارد استیفای دیون اداری و محرومیت از حقوق اجتماعی توقیف حقوق تقاعد یا وظیفه تقاعدی در قبالت محکومیت حقوقی یا دیون دیگر اکیداً ممنوع است.

تبصره ۱ - در صورتیکه صاحبان حقوق یا وظیفه تقاعدی یا وظیفه موقتی دینی بصندوق مربوطه داشته باشند و از عهده پرداخت آن دفعه واحده بر نیایند و دارائی و عایداتی غیر از حقوق تقاعد نداشته باشند تا حدود يك ربع حقوق مقرری آنها در مقابل دین مزبور محسوب و مستهلك خواهد گردید.

تبصره ۲ - در مورد محرومیت از حقوق اجتماعی با عائله ذوی الحقوق چنانچه فقیر و تأمین معاش نداشته باشند مانند وراثت متوفیات معامله خواهد گردید.

ماده ۳۲

هرگاه شخصی بدو یا چند علت حق دریافت حقوق تقاعد یا وظیفه تقاعدی داشته باشد (مثلاً قدمت خدمت و علت مزاج) میزان حقوقی که بیشتر خواهد بود باو تعلق میگیرد.

ماده ۳۳

هرگاه شخصی که دارای حقوق تقاعد یا وظیفه است مفقودالایر بشود و مدت یکسال حقوق تقاعد یا وظیفه خود را مطالبه نماید وراثت ذوی الحقوق او چنانچه مطابق این قانون مستمری بآنها تعلق گیرد حق دارند موقتاً مستمری قانونی خود را تقاضا نمایند چنانچه بعد ها معلوم شود شخص مفقودالایر فوت نموده مستمری موقتی از تاریخ فوت بطور دائم برقرار میشود در صورتیکه معلوم شود در حال حیات میباشد وضعیت حقوق او بحال اولیه اعاده میگردد.

ماده ۳۴

مستمری اشخاصی که یکسال مفقودالایر شده و مطالبه مستمری خود را ننموده باشند ضبط خواهد گردید و در صورتیکه معلوم شود در حال حیات میباشد و قانوناً بدریافت آن ذبح باشند وضعیت حقوق آنها بحال اولیه اعاده میگردد.

ماده ۳۵

بافسران و افراد و هم ردیفان آنها که دارای حقوق تقاعد هستند چنانچه مجدداً از طرف ارتش - نیروی دریائی - هوا پیمائی یا امنیت خدمت جدیدی محول گردد در تمام مدت تصدی از حقوق مربوطه بآن استقاده مینمایند و از دریافت حقوق تقاعد محروم خواهند بود ولی مدت خدمت جدید این اشخاص نیز اضافه بر سنین خدمت منظور و موجب تجدید نظر در تقاعد آنان خواهد بود.

تبصره - تاریخ اشتغال بخدمت جدید و همچنین تاریخ خاتمه آن باید در حکم عمومی ارتشی درج گردد.

ماده ۳۶

چنانچه اشخاص مذکوره در طی ماده ۳۵ از معلولین درجه یکم و دوم و دارای وظیفه تقاعدی باشند در تمام مدت تصدی خدمت جدید حق دارند علاوه بر حقوق آن خدمت از يك ثلث وظیفه تقاعدی مقرر خود استفاده نمایند.

ماده ۳۷

صاحبان حقوق تقاعد یا وظیفه تقاعدی میتوانند در ادارات کشوری بخدمت پذیرفته شوند ولی در تمام مدت تصدی شغل جدید از دریافت حقوق یا وظیفه تقاعدی محروم خواهند بود و مدت خدمت در ادارات کشوری جزء سنین خدمت نظامی منظور نشده و موجب تجدید نظر در حقوق تقاعد مقرر آنان نخواهد گردید.

ماده ۳۸

حقوق تقاعد - وظیفه تقاعدی یا موقتی - مستمریات و هر گونه حقی که مطابق این قانون بافسران و افراد و هم ردیفان و وراثت آنها تعلق میگیرد از صندوق تقاعد ارتش پرداخت میگردد.

ماده ۳۹

وجوه ذیل بصندوق تقاعد ارتش تحویل میشود: الف - کسور تقاعد که بشرح ذیل از حقوق کلیه افسران و افراد و هم ردیفان آنها همه ماهه کسر میشود:

۱ - از حقوق افراد قدیمی و سر جوخه ها

و گروهبانها و استواران و افسران جزء تا رتبه سروانی

۲ - از حقوق افسران ارشد

۳ - از حقوق افسراء

صد پنج حقوق تمام رتبه

صد شش و نیم از حقوق تمام رتبه

صد هشت از حقوق تمام رتبه

تبصره - بمقداد نفقات وظیفه ماهیانه نفری بیست و پنج دینار از صندوق ارتش بصندوق تقاعد پرداخته میشود.
 ب - در موقع ترفیع افسران و هم ردیفان و افراد تفاوت حقوق ماه اول آنان بدون استثناء بصندوق تقاعد تحویل میگردد.

ماده ۴۰

وجوهی که از بابت کسور تقاعد و غیره بصندوق تقاعد پرداخت می گردد بقیه از موارد مصرحه در این قانون بهیچ عنوان بصاحبان آنها مسترد نخواهد شد.

ماده ۴۱

طرز تقاضای تقاعد - وظیفه و مستمری و سایر وجوهی که مطابق این قانون باید پرداخته شود و تهیه مدارك لازمه و همچنین ترتیب رسیدگی باین تقاضاها برطبق نظامنامه مخصوص خواهد بود.

ماده ۴۲

این قانون فقط شامل حال کسانی خواهد بود که بعد از تصویب و اجرای آن حقوق تقاعد - وظیفه - مستمری در حق آنان برقرار و یا سایر وجوهی که مطابق این قانون بایستی آنان پرداخته شود.

ماده ۴۳

اشخاصیکه حقوق تقاعد - وظیفه یا مستمری دریافت میدارند چنانچه تغییری در وضعیت آنها مطابق مقررات این قانون حاصل شود باید مراتب را کما هو حقه راپرت نمایند.

این قانون که مشتمل بر چهل و سه ماده است در جلسه بیست و ششم بهمن ماه یکهزار و سیصد و چهارده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری